

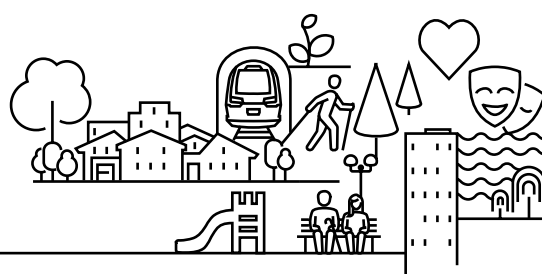

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2025-2026

Vestråt barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	5
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	6
<i>Språkarbeid i barnehagen</i>	<i>6</i>
<i>Kropp, seksualitet og grenser</i>	<i>9</i>
<i>Trafikksikkerhet</i>	<i>9</i>
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	10
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	10
4.1 BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	10
4.2 OMSORG	12
4.3 LEK	12
4.4 DANNING.....	12
4.5 LÆRING	13
4.6 VENNSKAP OG FELLESKAP	13
4.7 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	14
4.8 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	14
4.9 BARNEHAGENS FASTE TEMA	15
5 BARNES MEDVIRKNING	16
5.1 BARN OG UNGE MEDVIRKER	16
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	17
6.1 PROGRESJON	18
6.2 DIGITAL PRAKSIS	18
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	18
7 OVERGANGER.....	19
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	19
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	19
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	20
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	20
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	22

10. PLAN FOR VURDERING.....	23
11. KILDER OG REFERANSER	23

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 16.10.2025

Barnehagens styrer: Arnfinn Jensen

Årsplanen ligger på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2025-2028:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte får riktig innsats tidlig nok.

Riktig innsats tidnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2025-2028](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

GLADE BARN I SENTRUM!

I en grønn lunge midt i Ski

Med barn og personal som trives – der er vi!

Med trygge barn, lek og læring,

Får vi alle ekstra næring!

Nå starter et nytt barnehageår og vi har mange mestringsrike, spennende og lærerike dager framfor oss. Nye barn begynner og de eldste barna fra i fjor er blitt skolebarn, det er alltid vemodig å se familier som har vært i barnehagen i mange år slutte.

Barnehagen har et flott uteområde og i tillegg ligger Vestråt parken rett utenfor barnehagen. Her kan barna få utfoldet seg og testet egne grenser i forhold til fysiske, motoriske utfordringer og lek. Vi ligger nært Ski sentrum som gir gode muligheter for å besøke bibliotek, utstillinger, lekeplasser og annet sentrum har å by på.

Vi har totalt 4 avdelinger i barnehagen. Lilleskogen og Fugleredet er småbarnsavdelinger med 12 barn i alderen 1-3 år og 4 ansatte, 2 pedagoger og 2 barne og ungdomsarbeidere eller assistenter.

Eika og Linstrået er storebarnsavdelinger med 24 barn i alderen 3-6 år og 4 ansatte, 2 pedagoger og 2 barne og ungdomsarbeidere eller assistenter.

Nytt av året er at barnegruppene i Vestråt er tilpasset antallet som er politisk vedtatt, altså 24 storebarn og 12 småbarn pr. avdeling. Dette medførte at vi måtte redusere antall ansatte i barnehagen

og det er alltid trist. De som ønsket å jobbe videre i Nordre Follo kommune er ivaretatt i andre barnehager, noe vi er veldig glade for. Reduksjon i antall barn medførte også en reduksjon i antallet pedagoger Vestråt barnehage må ha i henhold til pedagognormen. Dette vil si at Lilleskogen, Fugleredet og Linstrået har 2 pedagoger, mens Eika har 1. Hvilken avdeling som har 1 pedagog vil variere fra år til år. Også i år tar barnehagen imot lærling i Barne og Ungdomsarbeider faget, enn så lenge frem til november, men vi håper at det blir lengre.

Barnehagene i Nordre Follo bruker IST Home som en av flere måter å kommunisere med foreldrene. Denne kan dere laste ned både til Apple og Android telefoner, dere finner appen i appstore eller Playstore.

Vi er og vil alltid være en barnehage i endring, det kommer stadig nye gleder og nye utfordringer som skal møtes og tilpasses.

Barnehagen ønsker tilbakemeldinger på den jobben vi gjør, på godt og vondt, det er slik vi lærer og utvikler oss til det bedre.

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

I Vestråt barnehage har vi ett flott kulturelt mangfold i barnegruppen, foreldregruppen og i personalgruppen. Med mangfold mener vi blant annet forskjellig opprinnelsesland, forskjellig bakgrunn og oppvekst, forskjellige familie konstellasjoner, forskjellige språk, forskjellig religion eller livssyn, forskjellige erfaringer, tradisjoner og merkedager. Dette gjør barnehagen til en multikulturell barnehage som gjenspeiler samfunnet vi lever i, i dag. En multikulturell barnehage innebærer mange forskjellige språk og barnehagen ønsker å sette fokus på språkarbeid i barnehagen, for å hjelpe alle barn i deres språkutvikling. Derfor har vi valgt **språk** som vårt satsningsområde de kommende årene. Hva dette innebærer i praksis vil du kunne lese om under pkt. 3.2 satsningsområde.

Vi fortsetter å bruke temaet kropp, seksualitet og grenser i vårt daglige arbeid sammen med barna og vi vil bruke dette temaet sammen med fokusområdet språk.

Nordre Follo kommune har et stort fokus på å forebygge vold i nære relasjoner, barnehagen og hjelpeinstansene skal styrke det tverrfaglige samarbeidet for å stå bedre rustet til å forebygge og avdekke vold og seksuelle overgrep.

Rammeplanen for barnehager sier det slik:

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette

kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22» (KD 2017).

Temaet **Kropp, seksualitet og grenser** vil blant annet omhandle følelser i alle varianter, gode, vonde, lovlige og ulovlige berøringer. Barna skal få lære om hele kroppen, hvordan barn blir til og hva som er normalt at barns seksualitet og utforskning inneholder.

Trafikksikkerhet er og vil alltid være et aktuelt tema i Vestråt barnehage. Med utbyggingstempo og ambisjoner som er for Ski sentrum, lever innbyggere i et stadig endret trafikkbilde. Vi ønsker å gjøre barn og foreldre så godt rustet som mulig til å mestre disse endringene. Barna skal få erfaring med å bevege seg i trafikkbilde og være klar over farene i de ulike årstidene.

3.2 Satsingsområdene

Språkarbeid i barnehagen

Mål: Barna får varierte og positive erfaringer og bruker språket aktivt i en inkluderende atmosfære

Kjennetegn er konkrete, observerbare handlinger vi kan bruke som et hjelpemiddel for å vurdere om vi er på riktig vei mot målet. Vi har kjennetegn både for personalet og barna, noe vi mener vil gi et bredere grunnlag for evaluering av barnehageåret.

Vi ser og hører ansatte som:

- Bruker bilde og annen visualiserings støtte i arbeidet med barna
- Er tilstede der barna er, lytter og fanger opp områder barna trenger hjelp i sin språkutvikling
- Bekrefter, benevner og bruker språket aktivt sammen med barna
- Leker med språket gjennom bla. rim, regler, sanger i hverdagsaktiviteter
- Skaper en trygg atmosfære hvor barn kan uttrykke seg fritt
- Leser, synger, snakker, forteller og fyller barnas hverdag med språklige inntrykk
- Verdsetter og fremhever alle språk som er representert på avdelingen
- Repeterer, gjenskaper og snakker med barna om aktiviteter som skjer i løpet av dagen

Vi ser og hører barn som:

- Er trygge på seg selv og andre og bruker og leker med språket i alle hverdagssituasjoner
- Barn som liker å «lese» og bli lest for
- Barn som er nysgjerrige på og leker med språklige ord, tall og uttrykk
- Deltar aktivt i samtaler med andre barn og ansatte
- Setter ord på følelser, tanker, ideer og undringer de har
- Viser glede og engasjement i lek og moro med språket

- Barn som gjenforteller opplevelser og inntrykk de har fått i barnehagen og hjemme
- Barn som liker og deltar aktivt i sanger, historier, fortellinger, rim og regler

Det fysiske rommet innbyr til:

- Lesing og å bli lest for
- Spill, musikk, sang og lek med språket
- Fremhever, inspirerer og stimulerer til språklig aktivitet
- Vegger som er dekorert med bilder, tekst og tegn på flere språk
- Materiell er lett tilgjengelig for barna og merket med bilder og tekst
- Digitale hjelpemidler er tilgjengelige for barna i aktivitet sammen med ansatte
- Og er tilpasset barnas språklige nivå

Kropp, seksualitet og grenser

Det er viktig å poengtere at barnehagen ikke skal fungere som en kontroll institusjon hvor vi er på jakt etter barn som har blitt utsatt for vold eller overgrep. Men, vi skal være på vakt, jobbe forebyggende og systematisk og gi barna et språk slik at de selv kan si fra til ansatte som er trygge og dyktige i å møte barn som har noe viktig å fortelle.

Gjennom arbeidet med temaet **kropp, seksualitet og grenser** skal personalet:

- Ruste barn til å fortelle om overgrep og vold tidligere ved å gi barn kunnskap om kroppen, følelser og lære barn å sette grenser.
- Styrke og trygge foresatte i møte med barns seksuelle utvikling ved å gi kunnskap om normal seksuell utvikling, og hvordan snakke med barnet sitt om kropp, følelser og grenser.
- Styrke og trygge alle ansatte i møte med barns seksuelle utvikling og trygge ansatte i arbeidet for forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep
- Kvalitetssikre rutiner og arbeide mer systematisk mellom instansene for å håndtere saker om vold og seksuelle overgrep, styrke samhandlingen og formidle våre rutiner til foresatte og andre samarbeidspartnere.
- De ansatte i barnehagen må tåle, tørre og ha kunnskap nok til å møte barnet. Det er vårt ansvar å øve, tilegne oss kunnskap, våge å se, og deretter gjøre det riktige med informasjonen vi har fått.

For at personalet i barnehagen skal være best mulig rustet for denne oppgaven er det viktig at de har kompetanse og kunnskap om temaet, hele temaet, ikke bare kroppen. Dette får de gjennom kurs og foredrag med blant andre RVTS, Politiet, Barnevernstjenesten, Krise og incestsenteret og arbeid med Progresjonsplan og Kvalitetskjennetegn, samt øving i praksis.

Trafikksikkerhet

I Rammeplanen for barnehagen heter det at nærmiljøet skal brukes for å gi barna opplevelser, utfordringer og kunnskap. Barnehagen har utarbeidet en egen trafikksikkerhetsplan hvor arbeidet med trafikksikkerhet beskrives mer grundig. Barna i Vestråt barnehage møter et trafikkbilde i stadig endring, samtidig endres også farene med å være myk trafikant med årstidene. Den beste trafikkopplæringen skjer i nærmiljøet sammen med gode rollemodeller (foreldre, personale i barnehagen)

Barns evne til å tenke og resonnere har stor innflytelse på hvordan de opptrer i trafikken.

Trafikkopplæringen må derfor gi barna muligheter til å utforske egne tanker, følelser og erfaringer.

Avdelingene legger opp til aktiviteter ut fra barnegruppens alder, modning og kunnskapsnivå slik at det blir lettere å sikre at alle får opplæring og erfaringer på eget nivå.

3.3 Kompetanseutvikling

«Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen». (U.dir, 2017, s. 37)

Vi ser det som svært viktig at hele personalet er i kontinuerlig utvikling. Det er avgjørende for den enkeltes trivsel og mulighet for å kunne delta i det pedagogiske arbeidet på en god måte, og for å kunne være en lærende organisasjon. Det viktigste er at vi tilegner oss ny kunnskap og reflekterer sammen om hvordan vi skal implementere ny kunnskap i vårt arbeid med barna.

Barnehagens personal deltar i kommunens felles kompetanseutviklings opplegg. Opplegget inneholder foredragsholdere, refleksjonsgrupper, gruppearbeid og diskusjoner rundt temaer som er aktuelle for alle barnehagen i Nordre Follo kommune.

Barnehagen bruker også møtearenaer som avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter og planleggingsdager til å utvikle vår egen kompetanse innenfor det Rammeplan for barnehager krever av oss.

I barnehagen har vi utarbeidet mål og kjennetegn for måloppnåelse innenfor flere områder av hverdagen. Blant annet samtale med barn, lek med barn, måltid, påkledning med flere. Mål og kjennetegn blir et resultat, men det er prosessen med utarbeidelsen hvor den viktige jobben gjøres. Da diskuterer og reflekterer vi mye rundt hva betyr dette for deg, hva betyr det for meg og til slutt, hva det betyr for barnehagen som helhet.

Gjennom refleksjoner og diskusjoner styrker vi vår egen profesjonalitet, helhetlig syn på barn og utvikling og vi jobber for å oppnå felles mål. Denne metoden bruker vi i all kompetanseutvikling vi gjør i barnehagen. Gjennom dette arbeidet skaper vi en felles pedagogisk plattform for Vestråt barnehage.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehagen jobber i tråd med føringene i Rammeplan for barnehage fastsatt av Kunnskapsdepartementet 24. april 2017 med hjemmel i lov om barnehager 17. juni 2005. Rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver.

Her står det beskrevet hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på, som verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som er forankret i menneskerettighetene og fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Fagområdet Etikk, religion og filosofi beskriver barnehagens mandat når det gjelder å legge til rette for å skape verdier, normer og holdninger som skal gi barn kunnskap om livssynsmangfold og kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og erfaring med kulturelle uttrykk og dens egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for mangfoldet og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

Barnehagen skal bidra til at barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. Den skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Fagområdet Nærmiljø og samfunn beskriver hvordan barnehagen skal bidra til å gjøre barna kjent med nærmiljø, samfunn og verden. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet, og barn skal få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Barnehagen har ulike markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og andre tradisjoner som er aktuelle, eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må for øvrig sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

Aktiviteter i forbindelse med disse markeringene bidrar til å sikre etterlevelse av kravene stilt til barnehagen gjennom Rammeplan for barnehagen og lov om barnehage.

4.2 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet møter barna med varme og interesse
- Personalet er sensitive og imøtekomende for barnas behov, både individuelt og i gruppe
- Personalet er tilstedeværende sammen med barna i lek og aktiviteter
- Personalet skaper trygghet gjennom gode rutiner, fast dagsrytme og ukeplan
- Personalet legger til rette for barnas mestringsopplevelser

4.3 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet anerkjenner barndommens egenverdi ved å tilrettelegge for lek
- Personalt veileder og støtter barna i deres samspill med hverandre, og er delaktige i lek og aktiviteter
- Personalt bruker lek som den viktigste arenaen for å fremme sosial kompetanse og språklig utvikling
- Personalet introduserer felles temaer til inspirasjon i lek
- Personalet tilrettelegger barnehagens inne og uterom til inspirasjon for lek

4.4 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og

følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet støtter barnas aktiviteter, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Personalet synliggjør og verdsetter ulike behov, meninger og perspektiver
- Personalet utfordrer barnas tenkning og inviterer dem inn i utforskende samtaler
- Personalet synliggjør og fremhever mangfold og ulikhet som en positiv kvalitet
- Personalet og barna samarbeider om felles samspillsregler for avdelingen

4.5 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisste på at barnas læring skjer i alle hverdagssituasjoner i samspill med andre
- Personalet legger til rette for opplevelser og erfaringer som gir mestring
- Personalet er støttende og undrende i refleksjoner og samtaler med barn
- Personalet legger til rette for progresjon i barnas individuelle utvikling

4.6 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse

skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet arbeider i tråd med barnehagens plan for trygt og godt barnehagemiljø
- Personalet legger til rette for vennskap på tvers av alder og kjønn
- Personalet deler barna inn i mindre grupper for å tilrettelegge for lek og vennskap
- Personalet veileder barna i lek og samspill med andre barn

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.7 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisst sin rolle som språkmodell for barna
- Personalet legger til rette for språklig støtte og hjelp for enkeltbarn
- Personalet bruker varierte metoder for å bade barna i språk som bøker, dikt, bilder og sanger
- Personalet hjelper og støtter barna i sin egen språkutvikling, gjennom stimulering av verbal og nonverbal kommunikasjon

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

4.8 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal

stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker de 7 fagområdene i planlegging, gjennomføring og dokumentering av de pedagogiske aktivitetene gjennom hele året
- Personalet bruker fagområdene sammen og hver for seg, alt etter hva som er behovet i barnegruppa

4.9 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for demokratiske prosesser i samarbeid med barna
- Personalet gir barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag innenfor de rammene som er satt
- Personalet ser, lytter til og tar tak i barnas initiativ
- Personalet tilpasser rutiner og aktiviteter i forhold til barnas alder, forutsetninger og erfaringer
- Personalet planlegger og evaluerer hverdagen sammen med barna

5.1 Barn og unge medvirker

Kommunikasjonsavdelingen har utviklet et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket. Barn og unge har en lovfestet rett til å medvirke, si sin mening og bli hørt. Kommuneplanen sier også at det skal legges til rette for at barn og unge kan delta når kommunen planlegger og utvikler tjenester og lokalsamfunn. Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Den er utarbeidet på grunnlag av Demokratimeldingen fra 2021, og i samspill med elever i valgfaget «Demokrati i praksis» ved Hellerasten skole.

Et av tiltakene i handlingsplanen, rettet mot ansatte i kommunen som jobber med planlegging og tjenesteutvikling, er: Det skal utarbeides et eget ikon/symbol som markerer sider i planen der barn og unge har medvirket eller blitt hørt. Symbolet skal brukes av ALLE som skriver planer for kommunen, der barn og unge skal medvirke.

Les mer på kommunens nettside

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bidrar til at barna får mestringsopplevelser samtidig som de har noe å strekke seg etter
- Personalet tilrettelegger for aktiviteter i tråd med barnas modenhet og alder

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- Personalet legger til rette for at barna får erfaringer med ulike digitale verktøy
- Personalet er kjent med og deltar i barnas digitale verden

6.3 Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)

- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole/SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet arrangerer besøksdager og foreldremøte for nye foreldre i forkant av oppstart
- Pedagogene gjennomfører samtale med foreldrene i tilvenningstiden
- Personalet tilpasser tilvenningen til hvert enkelt barn og families behov

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gir barna god tid til å gjøre seg kjent med ny avdeling før oppstart
- Personalet har overføringssamtaler med ny avdeling for deling av nødvendig informasjon

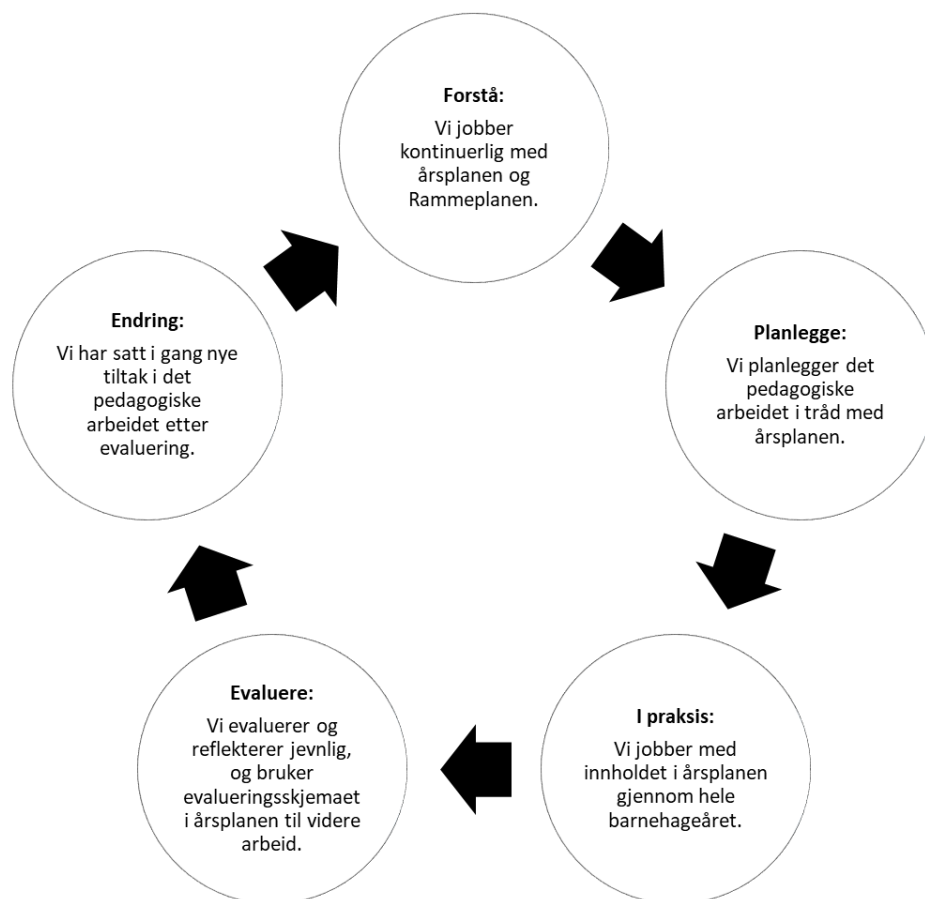
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gjennomfører samtaler med barn og foreldre, og overfører nødvendig informasjon til skolen, med foreldrenes samtykke
- Barnehagene gjennomfører vennskapsgrupper for barn i samme skolekrets før sommeren

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet planlegger i forskjellige møtearenaer og avsatt planleggingstid for pedagogene
- Personalet planlegger aktiviteter utfra barnegruppas alder, behov og interesser

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet vurderer egen praksis opp mot planverk
- Personalet vurderer barnas trivsel og utvikling gjennom samtaler og observasjoner i samarbeid med foreldre
- Personalet benytter aktuelle kvalitetskjennetegn for å vurdere egen praksis

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet dokumenterer hverdagen gjennom informasjonsskriv og bilder til foreldrene
- Personalet benytter møter og planleggingsdager til refleksjon og dokumentasjon av måloppnåelse
- Personalet følger gjeldende regler for personvern

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning	Planleggingsdager 14. og 15. august, Barnehagen er stengt
September	Foreldremøter 9.9 og 10.9 Brannvernuka – Uke 38	
Oktober	Oppstart nytt Samarbeidsutvalg	Barnehagen er åpen i høstferien, uke 40
November	Foreldresamtaler	Planleggingsdag 14.november, barnehagen er stengt
Desember	Lucia fredag 12.desember Nissefest uke 51 Julebord storebarn uke 51	Julestengt barnehage fra og med 24.12 – til og med 1.1.26
Januar	Vinteraktivitetsuke overgangen januar – februar. Vi velger en tid med nok snø Juletreffest i regi av Foreldrerådet – Uke 1 eller 2, påmelding kommer i god tid.	Planleggingsdag 2.januar – barnehagen er stengt
Februar	Samefolkets dag 6.februar Karneval uke 7	Barnehagen er åpen vinterferien – uke 8
Mars	Foreldresamtaler skolestarterne Id markering uke 12	
April	Påskelunsj uke 13	Påskestengt 30.mars – 6.april Barnehagen er stengt
Mai	Markering av 17. mai i barnehagen uke Lørdag 17. mai (Grunnlovsdag) Felles program for dagen vil komme på kommunens nettsider og IST Home appen i mai 2026	1. mai (Arbeidernes dag) 14. mai (Kristi Himmelfartsdag) 15. mai Planleggingsdag 25. mai (2. pinsedag) Barnehagen er stengt disse dagene
Juni	Sommerfest uke 23 Tilvenning nye avdelinger for småbarn over til storebarn Foreldremøte nye foreldre kommende barnehageår	
Juli	Ferie for barn og ansatte	Barnehagen er sommerstengt uke 28 og 29 (6. juli -17 juli) Åpen sommerbarnehage uke 30 i en av barnehagene i distriktet

10. Plan for vurdering

Personalet vurderer og evaluerer avdelingens planer hver måned. Dette dokumenteres blant annet gjennom månedsbrev og tilbakeblikk som deles med foreldrene. Avdelingene bruker egne planer, kjennetegn for ulike aktiviteter, sentrale kvalitetskjenntegn og Årsplanen til barnehagen som støtte i dette arbeidet.

Avdelingene gjennomfører også en evaluering av året som helhet i mai/juni hvert år. Her evalueres og vurderes arbeidet gjort i forhold til satsningsområdene Språk, Kropp, seksualitet og grenser og Trafikksikkerhet.

Foreldresamtaler, foreldremøter og samarbeidsmøter med foreldrene er viktige arenaer hvor vi ønsker tilbakemeldinger på arbeidet vi gjør. Vi har alltid noe vi kan bli bedre på og vi ønsker å videreutvikle oss og tilbudet vi gir til barn og foreldre.

11. Kilder og referanser

- Barnehageloven (2005) Lov om barnehager, (LOV-2005-06-17-64) Lovdata.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

- Utdanningsdirektoratet, Rammeplan for barnehager (2017) - [Rammeplan for barnehagen | udir.no](#)
- Trygg Trafikk - [Trafikksikkerhet i barnehagen - Trygg Trafikk](#)
- Snakke med barn - [snakkemedbarn.no – Øv deg på samtaler med barn og unge](#)
- Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging - [RVTS Øst | Rvts Øst](#)